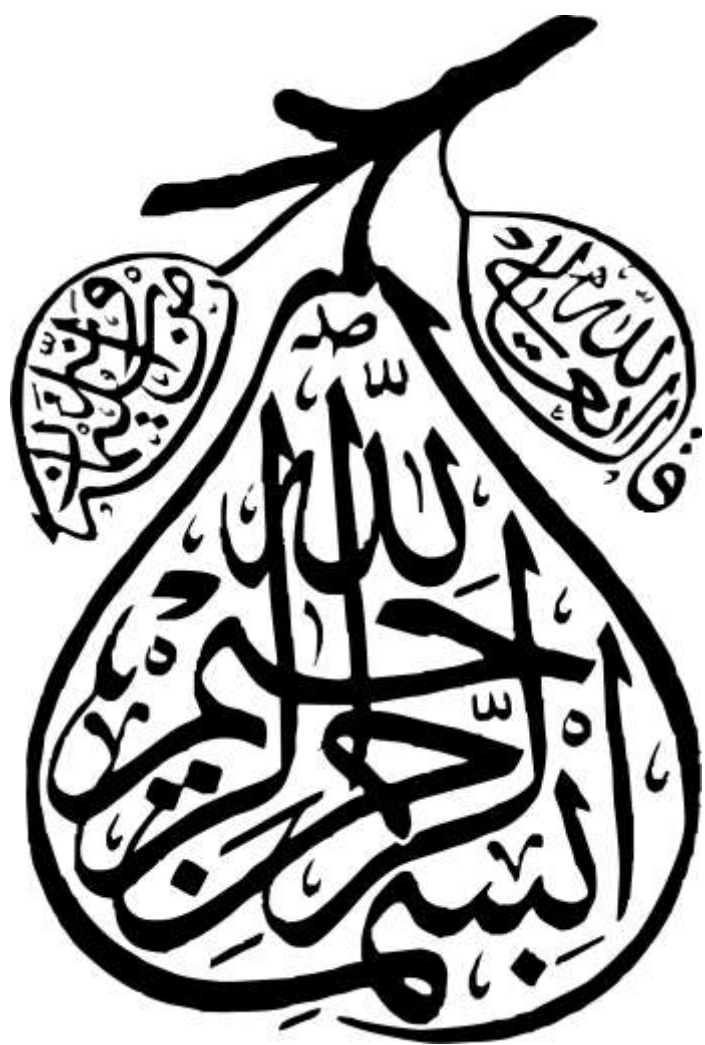

80 حدیث در مورد شیطان

معرفی شیطان توسط رسول الله ﷺ

شیطان، وسواسِ خناس است. هر گاه بنده پروردگارش را
یاد کند، نهان شده و در خود فرو می‌رود، و هر گاه از یاد
الله غافل شود وسوسه می‌کند.

📖 [شیخ الاسلام ابن تیمیه در مجموع الفتاوی: ۴ / ۳۸]

چاپ و نشر این کتاب برای هر مسلمان آزاد است

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

فهرست

- مُتَكَمِّمًا..... ۸/
- شیطان دو شاخ دارد..... ۹/
- شیطان پرستان، چه وقت شیطان را سجده می کنند؟..... ۹/
- فتنه شیطان از کجا بروز می کند؟..... ۹/
- شیطان با کدام دستانش خورد و نوش می کند؟..... ۱۰/
- در هر خانه ای شیاطین، خوراک و محل خواب؛ جستجو می کنند..... ۱۲/
- در کدام نوشیدنی شیطان سهم می داشته باشد؟..... ۱۲/
- فرزندان شیطان، چگونه تنالد و تناسل می کنند؟..... ۱۲/
- کدام حیوان است که شیطان همواره، همراهی او می باشد؟..... ۱۲/
- گاهی شیطان به شکل مار خود را تبدیل می کند..... ۱۵/
- شیطان مانند خون، در بدن انسان جریان دارد..... ۱۵/
- شیطان پندارهای بدی را در قلوب انسانها می افکند..... ۱۶/
- شیطان در عصر پیامبر ص، از چه کسی میترسید؟..... ۱۷/
- مؤمن می تواند شیطان را مهار کند..... ۱۷/
- دیدن شیطان توسط پیامبر ﷺ..... ۱۸/
- آیا شیطان به مثل پیامبر ص ظاهر شده می تواند؟..... ۱۸/

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

- آیا شیطان در خواب، خود را به شکل پیامبر ﷺ تغییر شکل داده می تواند؟...../۱۹
- در چه هنگامی شیاطین پخش می شوند؟...../۲۰
- توصیه های ﷺ بخاطر در امان ماندن ظروف از شر شیطان...../۲۰
- چه زمانی شیطان با آدم ﷺ دشمنی را آغاز کرد؟...../۲۱
- شیطان می خواهد حلال را برای مردم حرام، و حرام را حلال بسازد...../۲۲
- و شیطان چه هدفی دارد؟...../۲۲
- همواره چیزهایی که شما کوچک می شمارید، بدان شیطان داخل می شود...../۲۳
- شیطان از کینه و کدورت میان مسلمانان، خورسند می گردد...../۲۳
- شیطان همواره بر راه های مردم می نشیند، و اسباب مختلف گمراه کننده را برای آنان پیش می کند...../۲۴
- الاغ (خر)، هرگاه آواز کشید، بدانید که شیطان را دیده است...../۲۶
- شیطان نماز های انسانها را فاسد می سازد...../۲۶
- راه علاج از وسوسه شیطان در نماز...../۲۶
- آیا شیاطین نام مشخصی دارند؟...../۲۶
- چه چیزی سبب راندن شیطان می شود؟...../۲۷
- شیطان به شخص دستور می دهد تا از پیش روی نماز گزار عبور کند...../۲۸
- شیطان سبب ترس در خواب می شود...../۲۹
- اگر خواب های ما شیطانی بود، چه مکلفیتی داریم؟...../۲۹

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

- شیطان در پی سوزانیدن شماس است..... ۳۰/
- شیطان حتی هنگام مرگ، پشتت را رها نمی کند..... ۳۱/
- در وقت تولد شدنت، ترا خبر می کند که من دشمن هستم!..... ۳۲/
- سحر از عمل شیطان است..... ۳۲/
- شیطان با طفل نوزاد چه کاری می کند؟..... ۳۳/
- هدف از چیغ زدن طفل هنگام تولد شدن، سبیش دستان شیطان است... ۳۳/
- زنانی که در عادت ماهوار قرار دارند، شیطان آنها را هم بدون اذیت نمی گذارد..... ۳۴/
- محل حضور شیاطین کجاست؟..... ۳۴/
- شیطان کدام غذایی را برای خود حلال می کند؟..... ۳۴/
- عرش ابلیس در کجا قرار دارد؟..... ۳۶/
- شیطان بر چه چیزی سوگند یاد کرده است؟..... ۳۶/
- شیطان همراهی هر انسانی می باشد، حتی با پیامبر ﷺ..... ۳۸/
- شیطان از طرف شب، بر سر انسانها سه گره می زند..... ۳۹/
- شیطان شب را در کجا سپری می کند؟..... ۴۰/
- شیطان در گوش انسان های تنبل ادرار می کند..... ۴۰/
- شیطان همواره شبیه اندازی می کند..... ۴۱/
- آیا وسوسه کردن شیطان، نشانه ضعف ایمان است؟..... ۴۱/
- نزدیک ترین دوستان شیطان چه کسی است؟..... ۴۲/

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

- سگ سیاه، شیطان است..... ۴۳/
- شیطان بیشتر بر زنان مسلط می شود..... ۴۴/
- شیطان و موسیقی..... ۴۴/
- شیاطین وارد صف های ناتکمیل می شوند..... ۴۴/
- پیامبر ص راه های شیطان را معرفی می کند..... ۴۵/
- شیطان از چه چیزی گریه می کند؟..... ۴۶/
- چگونه از طرف روز، خود را از شر شیطان در امان کنیم؟..... ۴۶/
- محبت شیطان با کسی که خود را از جماعت مسلمانان دور کند..... ۴۷/
- شیطان چه زمانی بر شخص چیره خواهد شد؟..... ۴۹/
- شیطان قیلوله نمی کند، اما باید ما مخالفت آنرا نماییم..... ۴۹/
- شیطان اسراف کنندگان را دوست می دارد..... ۵۰/
- لقمه ای که شیطان آنرا دوست دارد!..... ۵۰/
- اسب های شیطانی..... ۵۱/
- عجله کردن، وبه عجله رفتن، از کارهای شیطان است..... ۵۲/
- فاجه (خمیازه کشیدن) را شیطان دوست می دارد..... ۵۲/
- دعاهای که رسول الله ﷺ آنها را بخاطر امان ماندن از شر شیطان، در مواضع مختلف خوانده است..... ۵۴/

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

مُتَكَلِّمًا

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ وَأَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ. وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. وبعد:

شیطان نخستن دشمن بشر است که پدر ایشان را از بهشت خارج کرد و ابلیس و ذریه اش همیشه می کوشند که بشر را به دوزخ برسانند و از دخول آن ها به بهشت منع نمایند و پیوسته آن ها را به سویی هرگونه اعمال و اقوال ناروا و نادرست جلب می کند و بشر را به سویی ضلالت و گمراهی و انحراف می کشانند، از این رو خواستم این دشمن قسم خورده را از احادیث رسول الله ﷺ به معرفی بگیرم، تا بندگان الله تعالی این مکار را بشناسند، و از کید و فریب آن آگاهی حاصل نمایند، و اسلحه ی خود را در مقابل وی آماده کنند، تا از ایمان خویش لذت ببرند.

وصلي الله وسلم و بارک علي نبينا محمد و آله و صحبه و التابعين لهم باحسان
الي يوم الدين و الحمد لله رب العالمين.

أبو شاکر مسلم

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان دو شاخ دارد

۱- در صحیح مسلم، از عبدالله بن عمر رضی الله عنه، روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«لَا تَحْرَوْا بِصَلَاتِكُمْ طُلُوعَ الشَّمْسِ وَلَا غُرُوبَهَا فَإِنَّهَا تَطْلُعُ بِقَرْنَيْ شَيْطَانٍ»^۱.

(هنگام طلوع و غروب خورشید، نماز نخوانید؛ زیرا خورشید میان دو شاخ شیطان طلوع می کند).

۲- در حدیثی دیگر، از ابن عمر رضی الله عنه، روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«إِذَا طَلَعَ حَاجِبُ الشَّمْسِ فَادْعُوا الصَّلَاةَ حَتَّى تَبْرُزَ وَإِذَا غَابَ حَاجِبُ الشَّمْسِ فَادْعُوا الصَّلَاةَ حَتَّى تَغِيبَ وَلَا تَحْنُوا بِصَلَاتِكُمْ طُلُوعَ الشَّمْسِ وَلَا غُرُوبَهَا فَإِنَّهَا تَطْلُعُ بَيْنَ قَرْنَيْ شَيْطَانٍ»^۲.

(وقتی گوشه‌ی خورشید نمایان می شود، نماز را رها کنید تا این که آفتاب کاملاً آشکار شود و هرگاه گوشه‌ی خورشید غروب کند و پنهان شود، نماز

۱- مسلم: (۵۶۷/۱)، شماره: (۳۲۷۲-۳۲۷۳) و مسلم: (۵۶۸/۱)، شماره: (۸۲۹)

۲- بخاری (۳۳۵/۶)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

را رها کنید تا این که کاملاً غروب شود و نمازتان را هنگام طلوع یا غروب آفتاب نخوانید، زیرا خورشید میان دو شاخ شیطان طلوع می کند).

شیطان پرستان، چه وقت شیطان را سجده می کنند؟

۳- در حدیث صحیح آمده است که:

«...حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ فَإِنَّهَا تَغْرُبُ بَيْنَ قَرْنَيْ شَيْطَانٍ وَحِينَئِذٍ يَسْجُدُ لَهَا الْكُفَّارُ»^۳.

(تا این که خورشید غروب کند؛ همانا خورشید میان دو شاخ شیطان غروب می کند و کفار هنگام غروب، آن را سجده می کنند).

فتنه شیطان از کجا بروز می کند؟

۴- ابن عمر رضی الله عنهما می گوید: رسول الله ﷺ را دیدم که به سوی مشرق

اشاره می کرد و می فرمود:

«هَا إِنَّ الْفِتْنَةَ هَاهُنَا مِنْ حَيْثُ يَطْلُعُ قَرْنُ الشَّيْطَانِ».

۳- مسلم: (۱/۵۶۹)، شماره: (۸۳۲)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

آگاه باشید، همانا فتنه آن جاست، فتنه همان جایی است که شاخ شیطان قرار دارد).

شیطان با کدام دستانش خورد و نوش می کند؟

۵- از ابن عمر رضی الله عنهما، روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ وَإِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ».

(هر کسی از شما طعام می خورد، با دست راست بخورد و هر گاه می نوشد، با دست راست بنوشد، زیرا شیطان با دست چپ می خورد و می نوشد).^۵

^۵- بخاری کتاب «فتن» باب «قول النبي: الفتنه من قبل المشرق» فتح الباری (۱۳/ ۴۵) و مسلم کتاب «الفتن» باب «قول النبي: الفتنه من قبل المشرق» (۴/ ۲۲۲۹) شماره (۲۹۰۵).

و منظور از شرق: در عراق فرقه های خوارج، شیعه، روافض، باطنیه، قدریه، جهمیه، معتزله تشکیل شدند و منشأ اغلب اقوال کفرآمیز مشرق زمین یعنی سرزمین مجوس، زردشتی، مانوی، مزدکیه، هندوسیه، بودیه، اخیراً قادیانیه، بهائیه و ... امثال آن ها است.

^۶- قبلی: (۳/ ۱۵۹۸)، شماره: (۲۰۲۰)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

در هر خانه ای شیاطین، خوراک و محل خواب؛ جستجو می کنند

۶- در صحیح مسلم آمده که رسول الله ﷺ فرمود:

«إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ بَيْتَهُ فَذَكَرَ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ وَعِنْدَ طَعَامِهِ قَالَ الشَّيْطَانُ لَا مَبِيتَ لَكُمْ وَلَا عَشَاءَ. وَإِذَا دَخَلَ فَلَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ قَالَ الشَّيْطَانُ أَذْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ. وَإِذَا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ طَعَامِهِ قَالَ أَذْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ وَالْعَشَاءَ.»^۱

(هرگاه انسان وارد خانه شد و «بسم الله» را بر زبان جاری نمود و الله را یاد کرد و هنگام غذا خوردن «بسم الله» را بر زبان جاری نمود، شیطان به لشکریان خود می گوید: برای شما در این خانه نه غذایی وجود دارد و نه جای خوابی. و هرگاه به هنگام وارد شدن به خانه، «بسم الله» را نگوید و الله را یاد نکند، شیطان می گوید: این جا جای خواب و خوراک شما است).

در کدام نوشیدنی شیطان سهم می داشته باشد؟

۷- عبدالله بن یزید می گوید: عمر بن خطاب رضی الله عنه، در نامه ای برای ما

نوشت:

^۱- قبلی: (۶/۱۰۸)، شماره: (۵۳۸۱)

«۸۰» حدیث محمد رسول اللہ ﷺ در باره شیطان

«أَمَّا بَعْدُ فَاطْبُحُوا شَرَابَكُمْ حَتَّى يَذْهَبَ مِنْهُ نَصِيبُ الشَّيْطَانِ فَإِنَّ لَهُ اثْنَيْنِ وَلَكُمْ وَاحِدٌ.»^۷

نوشیدنی تان را بجوشانید، تا این که سهم شیطان از آن بیرون رود؛ زیرا در آن نوشیدنی، شیطان دو سهم و شما یک سهم دارید.)

فرزندان شیطان، چگونه تنالند و تناسل می کنند؟

۸- قتاده می گوید: فرزندان شیطان مانند فرزندان آدم، زاد و ولد می کنند و جمعیت آنان از فرزندان آدم بیشتر است.^۸

کدام حیوان است که شیطان همواره، همراهی او می باشد؟

۹- رسول الله ﷺ می فرماید:

«إِنَّ الْإِبِلَ خُلِقَتْ مِنَ الشَّيَاطِينِ، وَإِنَّ وَرَاءَ كُلِّ بَعِيرٍ شَيْطَانًا.»^۹

^۷ - سنن نسائی: (۳/ ۱۱۵۴)، شماره: (۵۲۷۵)

^۸ - لفظ المرجان: ص (۵۱)

^۹ - صحيح الجامع: (۲/ ۵۲)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

(همانا شتر از شیطان آفریده شده است و پشت سر هر شتر، يك شیطان است.)^{۱۰}

۱۰- از براء بن عازب رضی الله عنه، روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«لَا تُصَلُّوا فِي مَبَارِكِ الْإِبْلِ فَإِنَّهَا مِنَ الشَّيَاطِينِ وَسُئِلَ عَنِ الصَّلَاةِ فِي مَرَابِضِ الْغَنَمِ فَقَالَ صَلُّوا فِيهَا فَإِنَّهَا بَرَكَةٌ»^{۱۱}

(در خوابگاه شتر نماز نخوانید؛ زیرا شتر از شیطان است و در محل زندگی و خوابگاه گوسفند نماز بخوانید؛ همانا گوسفند موجب خیر و برکت است.)

۱۱- از عبدالله بن مفضل، روایت شده است که پیامبر ﷺ فرمودند:

«صَلُّوا فِي مَرَابِضِ الْغَنَمِ وَلَا تُصَلُّوا فِي أَعْطَانِ الْإِبْلِ فَإِنَّهَا خُلِقَتْ مِنَ الشَّيَاطِينِ»^{۱۱}

(در محل زندگی و خوابگاه گوسفند نماز بخوانید؛ اما در خوابگاه شتر نماز نخوانید؛ زیرا شتر از شیطان آفریده شده است.)

^{۱۰}- ابی داوود: (۳۷/۱)

^{۱۱}- صحیح سنن ابن ماجه: (۱۲۸/۱)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

گاهی شیطان به شکل مار خود را تبدیل می کند

۱۲- از ابو سعید خدری رضی الله عنه روایت شده است که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

«إِنَّ بِالْمَدِينَةِ جَنَّأً قَدْ أَسْلَمُوا فَإِذَا رَأَيْتُمْ مِنْهُمْ شَيْئًا فَادْنُوهُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَإِنْ بَدَأَ لَكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فَاقْتُلُوهُ فَإِنَّهُ هُوَ شَيْطَانٌ.»^{۱۲}

(در مدینه گروهی جن مسلمان زندگی می کنند. هرگاه جن (ماری) از آن‌ها را دیدید، تا سه روز به او مهلت دهید، پس از سه روز اگر باز هم در خانه‌ی شما بود، آن را بکشید؛ چرا که او شیطان است).

شیطان مانند خون، در بدن انسان جریان دارد

۱۳- در صحیح بخاری و مسلم، از انس رضی الله عنه روایت شده است که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

«إِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مِنَ الْإِنْسَانِ مَجْرَى الدَّمِّ.»^{۱۳}

(شیطان مانند خون در بدن انسان جریان دارد).

^{۱۲} - قبلی: (۱۷۵۶/۴) شماره: (۲۲۳۶)

^{۱۳} - قبلی: (۷۱۷/۲) شماره: (۱۹۳۳) - صحیح مسلم: (۸/۷)، شماره: (۵۸۰۷)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان پندار های بدی را در قلوب انسانها می افکند

۱۴- در صحیحین، از صفیه بنت حبیبی همسر رسول الله ﷺ روایت شده است که: پیامبر ﷺ فرمود:

«إِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مِنَ الْإِنْسَانِ مَجْرَى الدَّمِ وَإِنِّي خَشِيتُ أَنْ يَقْذِفَ فِي قُلُوبِكُمَا سُوءًا»

(همانا شیطان، مانند خون در بدن انسان جریان دارد و من ترسیدم که مبادا پندار بدی در دلتان بیندازد).

شیطان در عصر پیامبر ﷺ ، از چه کسی میترسید؟

۱۵- رسول الله ﷺ خطاب به عمر فاروق رضی الله عنه، فرمودند:

«إِنَّ الشَّيْطَانَ لَيَخَافُ مِنْكَ يَا عُمَرُ»^{۱۴} (ای عمر! بدون تردید شیطان از تو می ترسد).

۱۶- درباره ی عمر رضی الله عنه، چنین نیز فرموده است:

«إِنِّي لَا نَظَرُ إِلَى شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ قَدْ فَرَّوْا مِنْ عُمَرَ»^{۱۵} (من شیطان جن و انس را می بینم که از عمر فرار می کنند).

^{۱۴} - تفسیر ابن کثیر: (۲۵۲ / ۳)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

۱۷- در صحیح بخاری، از سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه روایت شده است:

رسول الله ﷺ به عمر رضی الله عنه فرمودند:

«وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا لَقِيَكَ الشَّيْطَانُ قَطُّ سَالِكًا فَجًّا إِلَّا سَلَكَ فَجًّا غَيْرَ فَجِّكَ»^{۱۶}

(سوگند به ذاتی که جان من در دست اوست، ای عمر! هرگاه شیطان تو را در مسیری ببیند، راهش را تغییر داده و مسیر دیگری را می پیماید).

مؤمن می تواند شیطان را مهار کند

۱۸- رسول الله ﷺ میفرماید:

«إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيُنْضِي شَيَاطِينَهُ كَمَا يُنْضِي أَحَدُكُمْ بَعِيرَهُ فِي السَّفَرِ»^{۱۷}

(مؤمن، موی پشانی شیطان را می گیرد و او را مهار می کند؛ همان طور که انسان شتر چموش را می گیرد و آن را مهار می کند).

^{۱۶} - صحیح نفی ترمذی: (۲۰۶/۳) شماره: (۲۹۱۴)

^{۱۷} - صحیح بخاری: (۳۳۹/۶) شماره: (۳۴۹۴)

^{۱۸} - مسند احمد: (۵۰۴/۱۴)، شماره: (۸۹۴۰)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

دیدن شیطان توسط پیامبر ﷺ

۱۹- رسول الله ﷺ فرمود:

« إِنَّ عَدُوَّ اللَّهِ إِبْلِيسَ جَاءَ بِشَهَابٍ مِنْ نَارٍ لِيَجْعَلَهُ فِي وَجْهِ فَقُلْتُ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ. ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ قُلْتُ أَلْعَنُكَ بِلَعْنَةِ اللَّهِ التَّامَّةِ فَلَمْ يَسْتَأْخِرْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ أَرَدْتُ أَخْذَهُ وَاللَّهِ لَوْ لَا دَعْوَةُ أَخِينَا سُلَيْمَانَ لَأَصْبَحَ مُوثَقًا يَلْعَبُ بِهِ وَلَدَانُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ ».

(دشمن الله، شیطان، شعله‌ای از آتش را آورده بود تا آن را به صورت من بیاندازد. سه بار گفتم: از شر تو به الله پناه می‌برم. سپس سه بار گفتم: لعنت الله بر تو. او عقب نرفت، سپس خواستم او را بگیرم و اسیرش کنم. به الله سوگند، اگر دعای برادرم سلیمان علیه السلام نبود، او را آنگونه اسیر می‌کردم، که بچه‌های مدینه با او بازی می‌کردند).

آیا شیطان به مثل پیامبر ﷺ ظاهر شده می‌تواند؟

۲۰- در حدیث ترمذی، به روایت ابوهریره رضی الله عنه از رسول الله ﷺ چنین آمده است:

«مَنْ رَأَى فَإِنِّي أَنَا هُوَ فَإِنَّهُ لَيْسَ لِلشَّيْطَانِ أَنْ يَتَمَثَّلَ بِي».

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

(هر کس مرا در خواب ببیند، او در واقع مرا دیده است، زیرا شیطان نمی تواند خود را به شکل من دریاورد).^{۱۸}

آیا شیطان در خواب، خود را به شکل پیامبر ﷺ تغییر شکل داده می تواند؟

۲۱- در صحیحین، از انس رضی الله عنه روایت شده است که رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

«مَنْ رَأَى فِي الْمَنَامِ فَقَدْ رَأَى فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَتَمَثَّلُ بِي»

(هر کس مرا در خواب ببیند، خود مرا دیده است، زیرا شیطان نمی تواند خود را به شکل من دریاورد).

۲۲- در صحیحین، به روایت ابوهریره رضی الله عنه چنین آمده است: (وَلَا يَتَمَثَّلُ الشَّيْطَانُ بِي)

۲۳- در صحیح مسلم، به روایت جابر رضی الله عنه چنین آمده است:

«مَنْ رَأَى فِي النَّوْمِ فَقَدْ رَأَى إِنَّهُ لَا يَنْبَغِي لِلشَّيْطَانِ أَنْ يَتَمَثَّلَ فِي صُورَتِي».

۲۴- در روایتی دیگر آمده است: «فَإِنَّهُ لَا يَنْبَغِي لِلشَّيْطَانِ أَنْ يَتَشَبَّهَ بِي».

^{۱۸} - سنن ترمذی: (۲/ ۲۶۰)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

در چه هنگامی شیاطین پخش می شوند؟

۲۵- امام بخاری در صحیح خود، از جابر بن عبدالله رضی الله عنه روایت می کند که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

«إِذَا كَانَ جُنْحُ اللَّيْلِ - أَوْ أَمْسَيْتُمْ - فَكُفُّوا صَبْيَانَكُمْ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْتَشِرُ - حَيْثُ إِذَا ذَهَبَ سَاعَةٌ مِنَ اللَّيْلِ فَخَلُّوهُمْ وَأَغْلِقُوا الْأَبْوَابَ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَفْتَحُ بَابًا مُغْلَقًا».

(وقتی تاریکی شب فرا می رسد، کودکانتان را در منازل نگاه دارید؛ زیرا در این هنگام، شیطان پخش می شود. وقتی پاسی از شب می گذرد، آن گاه کودکانتان را آزاد بگذارید و درها را ببندید و هنگام بستن درها، نام الله را بگویید؛ زیرا شیطان نمی تواند درب بسته ای را باز کند).^{۱۹}

توصیه های پیامبر ﷺ بخاطر در امان ماندن ظروف از شر شیطان

۲۶- در مسلم از جابر رضی الله عنه چنین آمده است که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

^{۱۹}- قبلی: (۶/ ۳۵۰ - ۸۸/ ۱۰) شماره: (۳۳۰۴)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

« غَطُّوا الْإِنَاءَ وَأَوْكُوا السَّقَاءَ وَأَغْلِقُوا الْبَابَ وَأَطْفِئُوا السَّرَاجَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَجُلُ سِقَاءً وَلَا يَفْتَحُ بَابًا وَلَا يَكْشِفُ إِنَاءً ».^{۲۰}

(ظرف را بپوشانید، دهانه‌ی مشک را ببندید، در را ببندید؛ چراغ را خاموش کنید، زیرا شیطان مشک بسته و درب بسته و ظرف پوشیده را باز نمی‌کند).

چه زمانی شیطان با آدم ﷺ دشمنی را آغاز کرد؟

۲۷- در صحیح مسلم آمده است که پیامبر ﷺ فرمودند:

«لَمَّا صَوَّرَ اللَّهُ آدَمَ فِي الْجَنَّةِ تَرَكَهُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَتْرَكَهُ فَجَعَلَ إِبْلِيسُ يُطِيفُ بِهِ يَنْظُرُ مَا هُوَ فَلَمَّا رَأَاهُ أَجُوفَ عَرَفَ أَنَّهُ خُلِقَ خَلْقًا لَا يَتِمُّ إِلَهُ».

(روزی که الله متعال در بهشت، کالبد آدم را ساخت و او را تا مدتی به همین حالت گذاشت، شیطان او را طواف کرد تا ببیند چه موجودی است. وقتی شیطان آدم را به صورت جسدی خالی یافت، برایش روشن شد که الله متعال موجودی را آفریده است که نمی‌تواند خود را کنترل کند).^{۲۱}

^{۲۰}- صحیح مسلم: (۳/۱۵۹۴) شماره (۲۰۱۲)

^{۲۱}- قبلی: (۴/۲۰۱۶) شماره (۲۶۱۱)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان می خواهد حلال را برای مردم حرام، و حرام را حلال بسازد

و شیطان چه هدفی دارد؟

۲۸- در صحیح مسلم، از عیاض بن حمار رضی الله عنه، روایت شده است که

رسول الله ﷺ روزی به بیان خطبه پرداخت و فرمود:

«إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَعْلَمَكُمْ مَا جَهِلْتُمْ بِمَا عَلَّمَنِي يَوْمِي هَذَا، أَلَا إِنَّ كُلَّ مَالٍ نَحَلْتُهُ عِبَادِي حَلَالًا، وَإِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي خُنَفَاءَ كُلَّهُمْ، وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ أَتَتْهُمْ فَاجْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ، وَحَرَمْتُ عَلَيْهِمْ مَا أَحَلَلْتُ لَهُمْ، وَأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُشِرُّ-كُوا بِي مَا لَمْ أُنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا».

(ای مردم! الله به من امر فرموده است تا آنچه را که شما نمی دانید، به شما بیاموزم. الله متعال می فرماید: هر مالی که به بندگانم داده‌ام، حلال است. تمام بندگانم را پاک و بی آرایش آفریده‌ام. بی گمان شیاطین نزد آنان خواهند آمد و آنان را از دین شان بیگانه خواهند کرد و آنچه را که برای آنان حلال کرده‌ام، حرام می کنند و به آنان دستور می دهند تا بدون دلیل، با من شریک بگیرند).^{۲۲}

^{۲۲} - قبلی: (۴/ ۲۱۹۷) شماره (۲۸۶۵)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

همواره چیزهایی که شما کوچک می شمارید، بدان شیطان داخل می شود

۲۹- در سنن ترمذی آمده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«أَلَا وَإِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ أَيْسَ مِنْ أَنْ يُعْبَدَ فِي بِلَادِكُمْ هَذِهِ أَبَدًا وَلَكِنْ سَتَكُونُ لَهُ طَاعَةً فِيمَا تَحْتَفِرُونَ مِنْ أَعْمَالِكُمْ فَسِيرْ ضَى بِهِ».

(آگاه باشید، شیطان از این که در شهر و کشور شما پرستش شود، ناامید شده است؛ اما در چیزهایی که شما آن ها را کوچک می شمردید، از او پیروی می شود و بدان خشنود می گردد).

شیطان از کینه و کدورت میان مسلمانان، خورسند می گردد

۳۰- در صحیح مسلم، از جابر بن عبد الله روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ أَيْسَ أَنْ يُعْبَدَهُ الْمُصَلُّونَ فِي جَزِيرَةِ الْعَرَبِ وَلَكِنْ فِي التَّحْرِيشِ بَيْنَهُمْ»

(بی گمان شیطان از این که، نمازگزاران در شبه جزیره عربستان، او را پرستش کنند، ناامید شده است. اما از ایجاد کینه و دشمنی و برانگیختن برخی بر

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

برخی دیگر، ناامید نگشته است).

شیطان همواره بر راه های مردم می نشیند، و اسباب مختلف گمراه کننده را برای آنان پیش می کند

۳۱- سبره بن ابو فاکه رضی الله عنه می گوید: از رسول الله ﷺ شنیدم که

فرمودند:

«إِنَّ الشَّيْطَانَ قَعَدَ لِابْنِ آدَمَ بِطَرِيقِهِ فَقَعَدَ لَهُ بِطَرِيقِ الْإِسْلَامِ فَقَالَ تَسْلِمُ وَتَذَرُ دِينَكَ وَدِينَ آبَائِكَ وَأَبَاءَ أَبِيكَ فَعَصَاهُ فَأَسْلَمَ ثُمَّ قَعَدَ لَهُ بِطَرِيقِ الْهَجْرَةِ فَقَالَ تُهَاجِرُ وَتَدْعُ أَرْضَكَ وَسَمَاءَكَ وَإِنَّمَا مَثَلُ الْمُهَاجِرِ كَمَثَلِ الْفَرَسِ فِي الطَّوْلِ (۵) فَعَصَاهُ فَهَاجَرَ ثُمَّ قَعَدَ لَهُ بِطَرِيقِ الْجِهَادِ فَقَالَ تُجَاهِدُ فَهُوَ جَهْدُ النَّفْسِ وَالْمَالِ فَتُقَاتِلُ فَتُقْتَلُ فَتُنْكَحُ الْمَرْأَةُ وَيُقَسِّمُ الْمَالُ فَعَصَاهُ فَجَاهَدَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ وَمَنْ قُتِلَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ وَإِنْ غَرِقَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ أَوْ وَقَصَّتْهُ دَابَّتُهُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ.»

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان بر سر تمام راه‌های انسان می‌نشیند. بر سر راه اسلام نشست و به انسان گفت: دین خود و پدران و اجدادت را رها کن و تسلیم من باش. اما شیطان را نافرمانی کرد و راه اسلام را در پیش گرفت.

سپس شیطان بر سر راه هجرت انسان نشست و به وی گفت: هجرت می‌کنی و زمین و آسمان خود را رها می‌سازی؟ بی‌گمان مهاجر، مانند اسبی است که با طنابی دراز بسته شده است که یک طرف آن در حلقه میخ و طرف دیگر آن در دست اسب می‌باشد، تا بچرد و از محل خود دورتر نرود. اما انسان هجرت کرد و حرف شیطان را گوش نداد.

سپس بر سر راه جهاد او نشست و به او گفت: جهاد می‌کنی، مال و جان را فدا می‌کنی و خود را به کشتن می‌دهی، تا دارایی تو تقسیم شود و همسرت را دیگران نکاح کنند؟! آدم با رفتن به جهاد، از وسوسه شیطان سرکشی می‌نماید.

پس هر کس چنین کند، الله متعال بر خود واجب کرده است تا او را به بهشت ببرد و هر کس به شهادت برسد، الله متعال بر خود واجب کرده

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

است تا او را به بهشت ببرد و اگر کسی غرق شود یا توسط اسب، سر و گردنش بشکند، الله متعال او را وارد بهشت می‌کند.^{۲۳}

الاغ (خر)، هرگاه آواز کشید، بدانید که شیطان را دیده است

۳۲- رسول اکرم ﷺ فرمود: هرگاه الاغ به صدا درآید، دلیلش این است که شیطان را می‌بیند.^{۲۴}

شیطان نماز های انسانها را فاسد می سازد و راه علاج از وسوسه شیطان در نماز و آیا شیاطین نام مشخصی دارند؟

۳۳- عثمان بن ابو العاصؓ، نزد رسول الله ﷺ آمد و گفت: شیطان میان من و نماز و قرائت من مانع ایجاد کرده است و نماز را با شبهه آمیخته است.

رسول الله ﷺ فرمود:

^{۲۳} - صحیح سنن نسائی (۲/ ۶۵۷)

^{۲۴} - مشکاة المصابیح (۱/ ۷۳۴)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

«ذَاكَ شَيْطَانٌ يُقَالُ لَهُ خِنْزَبٌ فَإِذَا أَحْسَسْتَهُ فَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنْهُ وَاتَّقِلْ عَلَى يَسَارِكَ ثَلَاثًا»

(آری، این شیطانی است که خنزب نام دارد. پس هرگاه احساس کردی که آمده است، از شر او به الله متعال پناه ببر (أعوذُ بالله بگو) و سه بار به سمت چپ، فوت کن).

عثمان بن ابو العاص ؓ می گوید: همین کار را کردم، الله متعال آن را از من راند.^{۲۰}

چه چیزی سبب راندن شیطان می شود؟

۳۴- در صحیح بخاری، از ابوهریره ؓ روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ أَدْبَرَ الشَّيْطَانُ لَهُ ضُرَاطٌ حَتَّى لَا يَسْمَعَ النِّدَاءَ فَإِذَا قُضِيَ-
النِّدَاءُ أَقْبَلَ حَتَّى إِذَا تُوبَ بِالصَّلَاةِ أَدْبَرَ حَتَّى إِذَا قُضِيَ- التَّوْبُ أَقْبَلَ حَتَّى
يَخْطُرَ بَيْنَ الْمَرْءِ وَنَفْسِهِ يَقُولُ اذْكُرْ كَذَا اذْكُرْ كَذَا لِمَا لَمْ يَكُنْ يَذْكُرْ حَتَّى يَظَلَّ
الرَّجُلُ إِنْ يَدْرِي كَمْ صَلَّى».

^{۲۰} - صحیح مسلم (۴/ ۱۷۲۸) شماره (۲۲۰۳)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

(وقتی اذان گفته می شود، شیطان در حالی که باد خارج می کند، می دود تا اذان را نشنود. هرگاه اذان تمام می شود، باز می گردد و هنگامی که برای نماز اقامه داده می شود، پشت کرده و می دود تا وقتی که اقامه تمام شود. سپس باز می گردد تا میان انسان و نفس او مانع شود. چیزهایی را که انسان فراموش کرده است، به او یادآور می شود، انسان را چنان به اشتباه می اندازد، که نمی داند چقدر از نمازش را خوانده است).

شیطان به شخص دستور می دهد تا از پیش روی نماز گزار عبور کند

۳۵- از ابو صالح السمان، روایت شده که می گوید: (ابوسعید خدری رضی الله عنه را دیدم، که روز جمعه نماز می خواند و ستره ای را در جلوی خود قرار داده بود. جوانی از طایفه ای ابو معیط، می خواست از جلوی او رد شود، اما ابوسعید به سینه او زد. جوان به این سو و آن سو نگاه کرد و راهی نیافت جز این که از جلوی ابوسعید رد شود. باز می خواست رد شود، ابوسعید ضربه شدیدتری به سینه ای او زد. آن جوان، ابوسعید را دشنام گفت.

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

سپس مروان آمد و آن جوان، از ابوسعید به نزد او شکایت کرد. ابوسعید نیز، پس از پایان نماز، نزد مروان رفت. مروان به او گفت: چرا با این پسر- جوان چنین کردی؟ ابوسعید گفت: ار رسول الله ﷺ شنیدم که فرمود: هرگاه ستره‌ای گرفتید تا در پناه آن نماز بخوانید و کسی- می‌خواست از جلوی آن رد شود، او را باز دارید. اگر دوباره سعی کرد که از جلوی نمازگزار بگذرد، با او پیکار کنید، فقط او شیطان است. (یعنی این کار او شیطانی است).

شیطان سبب ترس در خواب می‌شود

۳۶- از ابو هریره رضی الله عنه روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمود:

«الرُّؤْيَا ثَلَاثٌ فَبَشْرَى مِنَ الرَّحْمَنِ وَحَدِيثُ النَّفْسِ وَخَوْفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ».

(خواب‌ها سه گونه‌اند: مرثده‌هایی از سوی الله متعال، احساس قلبی، ترساندن از سوی شیطان).

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

اگر خواب های ما شیطانی بود، چه مکلفیتی داریم؟

۳۷- در صحیح بخاری، از ابو سعید خدری رضی الله عنه روایت شده است که می گوید: از رسول الله ﷺ شنیدم که فرمود: «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ رُؤْيَا يُحِبُّهَا فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ اللَّهِ فَلْيُحْمَدِ اللَّهَ عَلَيْهَا وَلْيُحَدِّثْ بِهَا وَإِذَا رَأَى غَيْرَ ذَلِكَ مِمَّا يَكْرَهُ فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ الشَّيْطَانِ فَلْيَسْتَعِذْ مِنْ شَرِّهَا وَلَا يَذْكُرْهَا لِأَحَدٍ فَإِنَّهَا لَا تَضُرُّهُ» (هرگاه کسی از شما خوابی دید که آن را می پسندید، بی تردید از سوی الله است. پس باید الله را سپاس گوید و آن خواب را برای دیگران بیان کند. اما اگر خوابی ناراحت کننده دید، بی گمان از سوی شیطان است. پس از شر شیطان پناه بخواهد و آن خواب را برای دیگران بازگو نکند؛ آن گاه آن خواب به او زیان نمی رساند).^{۲۶}

شیطان در پی سوزانیدن شماست

۳۸- در سنن ابو داود، با سند صحیح روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

^{۲۶} - صحیح بخاری (۱۲ / ۳۶۹) شماره (۶۹۸۵)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

«إِذَا نِمْتُمْ فَأَظْفِقُوا سُرُجَكُمْ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَدُلُّ مِثْلَ هَذِهِ (الْفَأْرَةِ) عَلَى هَذَا (السَّراج) فَتُحْرِقُكُمْ»^{۲۷}.

(هرگاه می خوابید، چراغ هایتان را خاموش کنید؛ زیرا شیطان حیواناتی مانند: این موش را به سویی آتش چراغ هدایت می کند و در نتیجه شما را می سوزاند).

شیطان حتی هنگام مرگ، پشتت را رها نمی کند

۳۹- رسول الله ﷺ از این که شیطان ایشان را بلغزانند، به الله پناه می بردند و می فرمودند: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَدْمِ وَالْزُدِّي وَالْغَرَقِ وَالْحَرِيقِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ يَتَخَبَّطَنِي الشَّيْطَانُ عِنْدَ الْمَوْتِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ فِي سَبِيلِكَ مُدْبِرًا وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ لَدِيغًا».

(پروردگارا! من از مرگی که در اثر افتادن از ارتفاع، ریختن دیوار، غرق شدن در آب و سوختن در آتش باشد به تو پناه می برم و از این که شیطان هنگام مرگ مرا بلغزانند و از این که نگون بخت بمیرم و از مرگی که در اثر نیش زدن مار و کژدم باشد، به تو پناه می برم).

^{۲۷} - صحیح سنن ابی داود (۳/ ۹۸۵) شماره (۴۳۶۹)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

در وقت تولد شدنت، ترا خبر می کند که من دشمنت هستم!

۴۰- در صحیح مسلم، از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«كُلُّ بَنِي آدَمَ يَمَسُّهُ الشَّيْطَانُ يَوْمَ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ إِلَّا مَرْيَمَ وَابْنَهَا».

هر انسان هنگام تولد، مورد حمله‌ی شیطان قرار می‌گیرد، مگر مریم و فرزندش).^{۲۸}

سحر از عمل شیطان است

۱- از پیامبر ﷺ در مورد سحر گشایی سوال شدند، در جواب فرمودند:

«اینکار از عمل شیطان است»^{۲۹}.

^{۲۸} - صحیح مسلم (۴/ ۱۸۳۸) شماره (۳۲۶۶)

^{۲۹} - نزد احمد و ابی داود.

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان با طفل نوزاد چه کاری می کند؟

۴۱- در صحیح بخاری، از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«كُلُّ بَنِي آدَمَ يَطْعُنُ الشَّيْطَانَ فِي جَنْبِهِ بِإِصْبَعِهِ حِينَ يُولَدُ غَيْرَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَهَبَ يَطْعُنُ فَطَعَنَ فِي الْحِجَابِ».

(هنگام تولد هر انسان، شیطان با انگشتان خود به پهلوی او ضربه می زند؛ مگر عیسی بن مریم که هنگام تولد او، شیطان رفت تا با انگشتانش به پهلویش ضربه بزند، (اما وی پوشانده شد) و شیطان بر آن پوشش ضربه زد).^{۳۰}

هدف از چیغ زدن طفل هنگام تولد شدن، سببش داستان شیطان است

۴۲- در صحیح بخاری، از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

^{۳۰}- صحیح بخاری (۶/۳۳۷) شماره (۳۲۸۶)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

«مَا مِنْ بَنِي آدَمَ مَوْلُودٌ إِلَّا يَمَسُّهُ الشَّيْطَانُ حِينَ يُوَلَّدُ فَيَسْتَهْلُ صَارِحًا مِنْ مَسِّ الشَّيْطَانِ غَيْرَ مَرِيَمَ وَابْنِهَا».

شیطان هر نوزاد انسانی را در هنگام تولد، با دست خود لمس می کند و نوزاد در اثر دست زدن شیطان جیغ می کشد؛ مگر مریم و فرزندش (که شیطان نتوانست آن ها را لمس کند).^{۳۱}

زنانی که در عادت ماهوار قرار دارند، شیطان آنها را هم بدون اذیت نمی گذارد

۴۳- شیطان وارد رحم زن می شود و لگد می زند که بر اثر آن، خونریزی اتفاق می افتد چنانکه رسول الله ﷺ در مورد استحاضه، به حمه بنت جحش، گفت:

«إِنَّمَا هَذِهِ رَكْضَةٌ مِنْ رَكَضَاتِ الشَّيْطَانِ».^{۳۲}

«یعنی این بر اثر لگد شیطان بوجود می آید». و در روایتی فرمود: این بر اثر (پارگی) رگ می باشد و خون حیض نیست.

^{۳۱} - قبلی: (۶/ ۴۶۹) شماره (۳۴۳۱)

^{۳۲} - سنن ابی داود (۱/ ۵۶) شماره (۲۶۷)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

محل حضور شیاطین کجاست؟

۴۴- در سنن ابوداود، از زید بن ارقم، روایت شده که رسول الله ﷺ فرمود:

«إِنَّ هَذِهِ الْحُشُوشَ مُحْضَرَةٌ فَإِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ الْخَلَاءَ فَلْيَقُلْ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخُبَائِثِ».

(بی تردید جای قضای حاجت، محل حضور شیاطین است. هرگاه کسی از شما وارد دستشویی شد، چنین بگوید: از شر شیاطین نرو ماده به الله متعال پناه می برم).

شیطان کدام غذایی را برای خود حلال می کند؟

۴۵- پیامبر ﷺ فرمود:

«إِنَّ الشَّيْطَانَ يَسْتَحِلُّ الطَّعَامَ أَنْ لَا يُذْكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ جَاءَ بِهِذِهِ الْجَارِيَةِ لِيَسْتَحِلَّ بِهَا فَأَخَذْتُ بِيَدِهَا فَجَاءَ بِهَذَا الْأَعْرَابِيُّ لِيَسْتَحِلَّ بِهِ فَأَخَذْتُ بِيَدِهِ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ يَدَهُ فِي يَدِي مَعَ يَدِهَا».

(اگر در ابتدای خوردن غذا «بسم الله» گفته نشود، شیطان غذا را برای خود حلال می کند. او (شیطان) به شکل این دختر بچه آمد، تا طعام را برای خود

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

حلال کند، من دست او را گرفتم؛ سپس به شکل آن مرد روستایی آمد، تا غذا را برای خودش حلال کند، من دست او را گرفتم. سوگند به ذاتی که جانم در دست اوست، دست شیطان همراه با دست دختر بچه، در دست من است).^{۳۳}

شیطان را دشنام ندهید، بلکه از شر او به الله تعالی پناه بخواهید

۴۶- شیخ آلبنی در صحیح الجامع (۷۳۱۸) روایتی را می آورد که:
رسول الله ﷺ میفرماید:

«لاتسبوا الشیطان، وتعوذا بالله من شره».

یعنی: «شیطان را دشنام نکنید، بلکه از شر آن به الله تعالی پناه بخواهید».

عرش ابلیس در کجا قرار دارد؟

۴۷- امام مسلم، در صحیح خود از جابر رضی الله عنه روایت می کند که رسول
الله ﷺ فرمودند:

^{۳۳}- صحیح مسلم (۱۵۹۷/۳) شماره (۲۱۷)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

«إِنَّ إِبْلِيسَ يَضَعُ عَرْشَهُ عَلَى الْمَاءِ ثُمَّ يَبْعَثُ سَرَايَاهُ فَأَذْنَاهُمْ مِنْهُ مَنْزِلَةً أَعْظَمُهُمْ فِتْنَةً يَجِيءُ أَحَدَهُمْ فَيَقُولُ فَعَلْتُ كَذَا وَكَذَا فَيَقُولُ مَا صَنَعْتَ شَيْئًا قَالَ ثُمَّ يَجِيءُ أَحَدُهُمْ فَيَقُولُ مَا تَرَكْتُهُ حَتَّى فَرَّقْتُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ امْرَأَتِهِ - قَالَ - فَيُذْنِيهِ مِنْهُ وَيَقُولُ نَعَمْ أَنْتَ».

(ابلیس، تخت خود را بر روی آب می گذارد و سپس لشکر خود را اعزام می کند. نزدیک ترین سپاهیان نزد شیطان، کسانی هستند که در ایجاد فتنه و آشوب، بزرگ ترین نقش را ایفا کرده باشند. یکی از لشکریان می آید و می گوید: چنین و چنان کردم. شیطان می گوید: کاری نکرده ای. دیگری می آید و می گوید: فلانی را رها نکردم، تا این که میان او و همسرش جدایی انداختم. رسول الله ص فرمود: شیطان خود را به او نزدیک کرده و به او می گوید: تو چقدر خوب هستی).^{۳۴}

شیطان بر چه چیزی سوگند یاد کرده است؟

۴۸- در حدیث آمده است:

^{۳۴} - مسلم (۲۱۶۷/۴) شماره (۲۸۱۴)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

«إِنَّ الشَّيْطَانَ قَالَ وَعِزَّتِكَ يَا رَبِّ لَا أَبْرَحُ أُغْوِي عِبَادَكَ مَا دَامْتُ أَرْوَاهُمْ فِي أَجْسَادِهِمْ قَالَ الرَّبُّ وَعِزَّتِي وَجَلَالِي لَا أَزَالُ أَغْفِرُ لَهُمْ مَا اسْتَغْفَرُونِي».

شیطان گفت: پروردگارا! سوگند به عزت و جلال تو، همواره بندگان را به بی‌راهه می‌برم. پروردگار فرمود: من نیز به عظمت و بزرگی خویش، سوگند یاد می‌کنم، هرگاه بندگانم از من درخواست آمرزش کنند، آن‌ها را خواهم بخشید.^{۳۰}

شیطان همراهی هر انسانی می‌باشد، حتی با پیامبر ﷺ

۴۹- در حدیثی از ام المؤمنین عایشه آمده است: رسول الله ﷺ هنگام شب از خانه بیرون رفت. غیرتم به جوش آمد. پس وقتی برگشت و دید که دارم چه می‌کنم. سؤال فرمود: ای عایشه! چه شده است؟ آیا غیرت تو را وادار به چنین کاری کرد؟ گفتم: چرا همسری مانند من در حق شوهری مانند تو وادار به غیرت نشود؟ رسول الله ﷺ فرمود: آیا شیطان نزد تو آمده است؟ عایشه فرمود: ای رسول خدا ﷺ! مگر با من شیطانی است؟ فرمود: آری. عرض کردم: آیا شیطان همراه هر انسانی است؟ فرمود: آری.

^{۳۰}- صحیح جامع الضعیف: احمد و حاکم با سند صحیح.

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

عرض کردم: حتی با تو ای پیامبر خدا ﷺ؟! فرمود: آری، البته پروردگار، در برابر او از من حمایت کرده است و مسلمان شده است (یا این که من از شر وی در امانم).^{۳۰}

شیطان از طرف شب، بر سر انسانها سه گره می زند

۵۰- در صحیح بخاری از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:

«يَعْقُدُ الشَّيْطَانُ عَلَى قَافِيَةِ رَأْسِ أَحَدِكُمْ ثَلَاثَ عُقَدٍ إِذَا نَامَ بِكُلِّ عُقْدَةٍ يَضْرِبُ عَلَيْكَ لَيْلًا طَوِيلًا فَإِذَا اسْتَيْقَظَ فَذَكَرَ اللَّهَ انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ وَإِذَا تَوَضَّأَ انْحَلَّتْ عُقْدَتَانِ فَإِذَا صَلَّى انْحَلَّتِ الْعُقْدُ فَأَصْبَحَ نَشِيطًا طَيِّبَ النَّفْسِ وَإِلَّا أَصْبَحَ خَبِيثَ النَّفْسِ كَسَلَانًا».

(هنگام شب که شما می خوابید، شیطان بر پشت سرهای شما، سه گره می زند و می گوید: شب طولانی است، بخواب. اگر (کسی) به حرف او گوش نکرد و) از خواب بیدار شد و ذکر الله را بر زبان آورد، یکی از گره های شیطان، باز می شود و اگر وضو گرفت، گره دوم باز می شود و اگر

^{۳۰} - مسلم (۲۱۶۸/۴) شماره (۲۸۱۵)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

مشغول نماز شد، گره سوم باز می شود. در این حال، او صبح، خوشحال و با نشاط است، در غیر این صورت، صبح را با تنبلی و افسردگی آغاز می کند.^{۳۷}

شیطان شب را در کجا سپری می کند؟

۵۱- در بخاری و مسلم آمده است: هر گاه کسی از شما، از خواب بیدار می شود و وضو می گیرد، داخل بینی را سه بار بشوید؛ زیرا شیطان شب را در حفره های بینی می گذراند.^{۳۸}

شیطان در گوش انسان های تنبل ادرار می کند

۵۲- در صحیح بخاری آمده است: در مجلس رسول الله ﷺ صحبت به میان آمد و درباره ی کسی سؤال شد که از آغاز شب تا صبح می خوابد. رسول الله ﷺ فرمود: او کسی است که شیطان در گوش های او ادرار کرده است.

^{۳۷} - بخاری (۲۴/۳) شماره (۱۱۴۳)

^{۳۸} - قبلی (۳۳۹/۶) شماره (۲۲۹۵)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان همواره شبهه اندازی می کند

۵۳- در بخاری و مسلم، از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«يَأْتِي الشَّيْطَانُ أَحَدَكُمْ فَيَقُولُ: مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ حَتَّى يَقُولَ: مَنْ خَلَقَ رَبَّكَ؟ فَإِذَا بَلَغَهُ فَلْيَسْتَعِذْ بِاللَّهِ وَلْيَتَّهِ».

(شیطان پیش شما می آید و می گوید: فلان چیز را چه کسی- آفریده است؟ فلان چیز را چه کسی آفریده است؟ تا جایی که می گوید: پروردگارت را چه کسی آفریده است؟ هرگاه، به این جا رسید، از شر او به الله پناه ببرد و باز آید).^{۳۹}

آیا وسوسه کردن شیطان، نشانه ضعف ایمان است؟

۵۴- در صحیح مسلم، از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده است که می گوید: گروهی از اصحاب نزد رسول الله ﷺ آمدند و پرسیدند: ای رسول خدا ﷺ! گاهی دچار وسوسه ای می شویم که نمی توانیم آن را بر زبان بیاوریم

^{۳۹}- بخاری (۳۳۶/۶) شماره (۳۲۷۷۰)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

و گفتن آن را گناهی بزرگ می‌پنداریم؟ رسول الله ﷺ فرمود: «آن چه شما حس می‌کنید، همان ایمان است».^۱

۵۵- از رسول الله ﷺ درباره‌ی وسوسه سؤال شد؟ فرمود: «تِلْكَ حُضُّ الْإِيمَانِ» (این گونه وسوسه، نشانگر ایمانی خالص است).

نزدیک ترین دوستان شیطان چه کسی است؟

۵۶- امام مسلم در صحیح خود از جابر روایت می‌کند که رسول الله ﷺ فرمود:

«إِنَّ إِبْلِيسَ يَضَعُ عَرْشَهُ عَلَى الْمَاءِ، ثُمَّ يَبْعَثُ سَرَايَاهُ، فَأَدْنَاهُمْ مِنْهُ مَنْزِلَةَ أَعْظَمِهِمْ فَتْنَةً، يَجِيءُ أَحَدَهُمْ فَيَقُولُ: فَعَلْتَ كَذَا وَكَذَا، فَيَقُولُ: مَا صَنَعْتُ شَيْئًا. قَالَ: ثُمَّ يَجِيءُ أَحَدَهُمْ فَيَقُولُ: مَا تَرَكْتَهُ حَتَّىٰ فَرَقْتَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ امْرَأَتِهِ قَالَ: فَيَدْنُو مِنْهُ، وَيَقُولُ: نَعَمْ أَنْتَ».^۱

(ابلیس تحت خود را بر روی آب می‌گذارد و سپس لشکر خود را اعزام می‌کند، مقرب ترین سپاهیان نزد شیطان، کسانی هستند که در ایجاد فتنه و

^۱- مسلم (۱/۱۱۹) شماره (۱۳۶)

^۲- مسلم: ۴/۲۱۶۷ شماره: ۲۸۱۴.

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

آشوب بزرگترین نقش را ایفاء کرده باشند، بعضی از لشکریان می آیند و می گویند: چنین و چنان کردیم. شیطان می گوید: کاری نکرده ای، دیگری می آید و می گوید: فلانی را نگذاشتم تا اینکه میان او و همسرش جدائی و تفرقه ایجاد کردم. رسول الله ﷺ فرمود: شیطان خود را از وی نزدیک کرده و خطاب با او می گوید: تو چقدر خوب هستی).

سگ سیاه، شیطان است

۵۷- و نیز ابوذر گوید: رسول الله ﷺ فرمود: (عبور سه دسته از جلوی نمازگزار، نماز را قطع می کند؛ زن، الاغ و سگ سیاه) گفتم: ای رسول الله ﷺ! سگ سیاه با سگهای سرخ و زرد چه تفاوتی دارد؟ فرمود: (سگ سیاه شیطان است).^{۴۲}

شیطان بیشتر بر زنان مسلط می شود

۵۸- در ترمذی به سند صحیح چنین آمده است:
«إِنَّ الْمَرْأَةَ عَوْرَةٌ، فَإِذَا خَرَجَتْ اسْتَشْرَفَهَا الشَّيْطَانُ»

^{۴۲}- مسلم ۳۶۵ / ۱ و مسلم کتاب الصلاة ش / ۵۱۰ / عبدالباقی.

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

(زن عورت است؛ هرگاه بیرون رود، شیطان در انتظار اوست).^{۴۳}

شیطان و موسیقی

۵۹- رسول الله ﷺ فرمودند:

رسول الله میفرماید: «الْجُرْسُ مَزَامِيرُ الشَّيْطَانِ». (زنگوله، آلت موسیقی شیطان است).

شیاطین وارد صف های ناتکمیل می شوند

۶۰- رسول الله ﷺ میفرماید: «أَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ لَا تَتَخَلَّلَكُمُ الشَّيَاطِينُ كَأَنَّهُمْ أَوْلَادُ الْحَذَفِ»

(صف هایتان را راست کنید، تا شیاطین که مانند فرزندان حَذَف هستند، وارد صف ها نشوند).

۶۱- در حدیثی دیگر آمده است:

«أَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ، وَتَرَاصُّوا، فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، إِنِّي لَأَرَى الشَّيْطَانَ بَيْنَ صُفُوفِكُمْ كَأَنَّهُ غَنَمٌ غُفِرَ»^{۴۴}.

^{۴۳}- ترمذی (۳۴۳/۱) شماره (۹۳۶)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

(صف‌هایتان را راست کنید و در کنار هم بایستید، سوگند به ذاتی که جان من در دست اوست، شیطان را می‌بینم که همانند گوسفندان عفر، به میان شما راه یافته است).

پیامبر ﷺ راه‌های شیطان را معرفی می‌کند

۶۲- عبدالله بن مسعود رضی الله عنه می‌گوید: پیامبر صلی الله علیه و آله خط مستقیمی را برای ما کشید و فرمود: این راه الله متعال است. سپس در سمت چپ و راست آن، خطوطی را ترسیم کرد و فرمود: این‌ها راه‌های شیاطین است. بر سر هر کدام از این راه‌ها شیطانی نشسته است و مردم را به سوی آن فرا می‌خواند. سپس این آیه را تلاوت فرمود:

«این راه مستقیم من است، از آن پیروی کنید [انعام: ۱۵۳]»^{۴۱}

^{۴۱} - ابوداود، طیالسی آن را با سندی صحیح روایت کرده است. صحیح الجامع (۱/ ۳۸۴)

^{۴۲} - امام احمد، نسائی و دارمی آن را روایت کرده‌اند. مشکاة المصابیح (۱/ ۵۸) شماره (۱۶۶)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان از چه چیزی گریه می کند؟

امام مسلم از ابوهریره رضی الله عنه روایت می کند که رسول الله ﷺ فرمودند:
 «إِذَا قَرَأَ ابْنُ آدَمَ السَّجْدَةَ فَسَجَدَ اعْتَزَلَ الشَّيْطَانُ يَبْكِي يَقُولُ يَا وَيْلَهُ - وَفِي رِوَايَةٍ أَبِي كُرَيْبٍ يَا وَيْلِي - أَمَرَ ابْنُ آدَمَ بِالسُّجُودِ فَسَجَدَ فَلَهُ الْجَنَّةُ وَأُمِرْتُ بِالسُّجُودِ فَأَبَيْتُ فَلِيَ النَّارُ».

(هرگاه انسان، آیهی سجده را بخواند و سجده برد، شیطان از وی دور شده و شروع به گریه می کند و می گوید: خاك بر سر من؛ فرزندان آدم امر به سجده شدند و سجده کردند و جایگاهشان بهشت است و من امر به سجده شدم و سر باز زدم، پس جایگاه من دوزخ است).

چگونه از طرف روز، خود را از شر شیطان در امان کنیم؟

۶۳- انس بن مالك روایت کرده که رسول الله ﷺ فرمودند:
 «إِذَا خَرَجَ الرَّجُلُ مِنْ بَيْتِهِ فَقَالَ بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ قَالَ يُقَالُ حِينَئِذٍ: هُدِيَ وَكُفِيَ وَوُقِيَ فَتَنَحَّى لَهُ الشَّيَاطِينُ فَيَقُولُ لَهُ شَيْطَانٌ آخَرُ كَيْفَ لَكَ بِرَجُلٍ قَدْ هُدِيَ وَكُفِيَ وَوُقِيَ؟».

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

(هنگای که مردی از خانه اش بیرون می رود، بگوید: «بسم الله تو کلت علی الله و لا حول و لا قوه الا بالله» فرشتگان الله متعال او را چنین مخاطب قرار می دهند: هدایت شدی، الله متعال برای تو کافی است و تو خود را از شر شیاطین در امان قرار دادی. آن گاه شیطان از وی دور می شود و شیطان دیگری خطاب به او می گوید: مردی که هدایت شده و الله متعال از وی دفاع می کند و خود را در امنیت قرار داده است، تو با وی چه می توانی بکنی؟)»

۶۴- به روایت صحیح، از ابو هریره رضی الله عنه روایت شده که رسول الله ﷺ فرمود:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. فِي يَوْمٍ مِائَةِ مَرَّةٍ. كَانَتْ لَهُ عَشْرُ رِقَابٍ وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ وَحُيِّتَ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ وَكَانَتْ لَهُ حِرْزًا مِنَ الشَّيْطَانِ يَوْمَهُ ذَلِكَ حَتَّى يُمْسِيَ».

(هر کس روزی صد بار بگوید: « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ » به اندازه ی آزاد کردن ده غلام، به او

«- ابو داود و ترمذی آن را روایت کرده اند. مشکاة المصابیح (۱/ ۷۴۹) (۱۴۴۲).

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

پاداش می‌رسد و صد نیکی برای وی نوشته می‌شود و صد بدی از نامه اعمال او پاک می‌گردد و در اثر این کلمات، آن شخص از شر شیاطین تا هنگام شب در امان خواهد بود.^{۴۷}

محبت شیطان با کسی که خود را از جماعت مسلمانان دور کند

۶۵- از عبدالله بن عمر رضی الله عنه روایت است که می‌فرماید: عمر بن خطاب رضی الله عنه، در جابیه به ایراد سخن پرداخت و فرمود: ای مردم، من همانند رسول الله ﷺ، در میان شما هستم و مسئولیت خلافت رسول الله ﷺ را بر دوش گرفته‌ام. او در ادامه سخنانش فرمود: به جماعت پیوندید و از دو دوستگی دوری کنید، زیرا شیطان با کسی است که تنها باشد و از دو نفر یا بیشتر، که متحد شوند، خود را کنار می‌کشد.^{۴۸}

^{۴۷} - مشکاة المصابیح (۷۰۸/۱) شماره (۲۳۰۲)

^{۴۸} - سنن ترمذی (۲/۲۳۲) شماره (۱۷۵۸)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان چه زمانی بر شخص چیره خواهد شد؟

۶۶- از ابی الدرداء رضی الله عنه مروی است که می گوید: از رسول الله ﷺ شنیدم که فرمودند:

«مَا مِنْ ثَلَاثَةٍ فِي قَرْيَةٍ وَلَا بَدْوٍ وَلَا تَقَامُ فِيهِمُ الصَّلَاةُ إِلَّا وَقَدْ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ، فَعَلَيْكَ بِالْجَمَاعَةِ، فَإِنَّمَا يَأْكُلُ الذَّنْبُ الْقَاصِيَةَ».

(در هر صحرا و روستایی که سه نفر با هم باشند، اگر نماز جماعت میان آنها برگزار نشود، شیطان بر آنها چیره می شود، باید به جماعت پیوندید، زیرا گرگ، گوسفندی را شکار می کند که از گله جدا شده است).^{۹۱}

شیطان قیلوله نمی کند، اما باید ما مخالفت آنرا نماییم

۶۷- رسول الله ﷺ سفارش فرمودند:

«قِيلُوا، فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَا تَقِيلُ» (قیلوله کنید که شیاطین قیلوله نمی کنند).

^{۹۱}- ابی داود (۱/ ۱۰۹) شماره (۵۱۱)

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

شیطان اسراف کنندگان را دوست می دارد

۶۸- از جابر بن عبدالله رضی الله عنه، روایت می کند که رسول الله ﷺ درباره ی رختخواب فرمودند:

«فِرَاشٌ لِلرَّجُلٍ وَفِرَاشٌ لِامْرَأَتِهِ وَالثَّالِثُ لِلصَّيْفِ وَالرَّابِعُ لِلشَّيْطَانِ».

(یک دست رختخواب برای شوهر است و یک دست هم برای همسرش و یکی برای مهمان، چهارمین دست، از آن شیطان است).

لقمه ای که شیطان آنرا دوست دارد!

۶۹- جابر رضی الله عنه می گوید: رسول الله ﷺ فرمودند:

«إِنَّ الشَّيْطَانَ يَحْضُرُ أَحَدَكُمْ عِنْدَ كُلِّ شَيْءٍ مِنْ شَأْنِهِ حَتَّى يَحْضُرَهُ عِنْدَ طَعَامِهِ فَإِذَا سَقَطَتْ مِنْ أَحَدِكُمْ اللَّقْمَةُ فَلْيُمِطْ مَا كَانَ بِهَا مِنْ أَذَى ثُمَّ لْيَأْكُلْهَا وَلَا يَدْعُهَا لِلشَّيْطَانِ فَإِذَا فَرَّغَ فَلْيَلْعَقْ أَصَابِعَهُ فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي فِي أَيِّ طَعَامِهِ تَكُونُ الْبَرَكَةُ».

(همانا شیطان، در هر کاری حتی هنگام خوردن غذا، نزد شما می آید. پس هر گاه لقمه ای از دست شما افتاد، باید آلودگی های آن را پاک کند و آن را

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

بخورد و آن را برای شیطان نگذارد. وقتی خوردن غذا تمام شد، انگشتانش را بلیسد، زیرا معلوم نیست که برکت در کدام قسمت غذا نهفته است).^{۷۰}

اسب های شیطانی...

۷۰- رسول الله ﷺ می فرماید:

«الْخَيْلُ ثَلَاثَةٌ فَرَسٌ لِلرَّحْمَنِ وَفَرَسٌ لِلْإِنْسَانِ وَفَرَسٌ لِلشَّيْطَانِ فَأَمَّا فَرَسُ الرَّحْمَنِ فَالَّذِي يُرْبِطُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَعَلْفُهُ وَرَوْنُهُ وَبَوْلُهُ وَذَكَرَ مَا شَاءَ اللَّهُ وَأَمَّا فَرَسُ الشَّيْطَانِ فَالَّذِي يُقَامِرُ أَوْ يُرَاهِنُ عَلَيْهِ وَأَمَّا فَرَسُ الْإِنْسَانِ فَالْفَرَسُ يَرْتَبِطُهَا الْإِنْسَانُ يَلْتَمِسُ بَطْنَهَا فَهِيَ سِتْرٌ مِنَ الْفَقْرِ».

(اسب ها سه گونه اند: يك دسته از آن الله متعال است. دسته دوم از آن شیطان و دسته سوم از آن انسان است. اسب های الله، آن هایی هستند که در راه الله متعال، یعنی برای جهاد نگه داری می شوند، پس علف، مدفوع و پیشاب آن ها در ترازوی اعمال خیر حساب می شود. اسب شیطان آن است که برای قمار، غرور و رهن گذاری نگه داری می شود. اسب انسان، اسبی

^{۷۰}- صحیح مسلم (۳/۱۶۰۷) شماره (۲۰۳۳)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

است که انسان آن را پرورش می دهد و شکم آن را سیر می کند. این اسب به زندگی انسان کمک نموده و فقر و تنگدستی او را می پوشاند).^{۹۱}

عجله کردن، وبه عجله رفتن، از کارهای شیطان است

۷۱- رسول الله ﷺ می فرماید:

«التَّائِي مِنَ الرَّحْمَنِ وَالْعَجَلَةِ مِنَ الشَّيْطَانِ».^{۹۲}

(حوصله و دقت در کارها از طرف الله متعال و شتابزدگی از طرف شیطان است).

فاجه (خمیازه کشیدن) را شیطان دوست می دارد

۷۲- از ابوهریره رضی الله عنه روایت شده که ﷺ فرمود:

«التَّأَوُّبُ مِنَ الشَّيْطَانِ فَإِذَا تَنَاءَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيُكْظَمْ مَا اسْتَطَاعَ، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا قَالَ: هَا، ضَحِكَ مِنْهُ الشَّيْطَانُ».^{۹۳}

^{۹۱}- صحیح الجامع (۱۷۳/۳)

^{۹۲}- بیهقی. صحیح الجامع (۵۷/۳)

^{۹۳}- بخاری (۳۳۸/۶) شماره (۳۲۸۹)

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

(خمیازه از کارهای شیطان است، پس هرگاه خمیازه به شما روی آورد، تا می‌توانید جلوی آن را بگیرید، زیرا هر کدام از شما، اگر دهنش را باز کرده و «ها» کند، شیطان خوشحال می‌شود). زیرا خمیازه کشیدن، نشانه تنبلی است و شیطان بسیار دوست دارد که انسان تنبل شود. چرا که تنبلی، اعمال انسان را کاهش می‌دهد و او را از نزدیک شدن به الله باز می‌دارد.

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

دعاهای که رسول الله ﷺ آنها را بخاطر امان ماندن از شر شیطان، در مواضع مختلف خوانده است

۷۳- رسول الله ﷺ بعد از دعای استفتاح^{۷۱} در نماز، این کلمات را می فرمود:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمَزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ».

۷۴- رسول الله ﷺ هرگاه وارد مکانی برای قضای حاجت می شد، می فرمود: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخُبَائِثِ».

(پروردگارا من از شر شیاطین نر و ماده پناه تو را می خواهم).

۷۵- از سلیمان بن صرد^{۷۲}، روایت شده که می گوید: دو نفر در محضر-

رسول الله ﷺ همدیگر را دشنام می دادند و مانند رسول الله ﷺ نشسته بودیم، یکی از آن دو، دیگری را در حالت خشم دشنام می داد و ناسزا می گفت و صورتش سرخ شده بود. رسول الله ﷺ فرمود: من کلمه ای را می دانم که اگر کسی خشمگین باشد و آن را بگوید، خشم او فروکش خواهد کرد: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»^{۷۳}.

^{۷۱}- خواندن سبحانک اللهم...

^{۷۲}- بخاری و مسلم.

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

۷۶- رسول الله ﷺ به ابوبکر رضی الله عنه آموختند، که صبح و شام کلمات زیر

را بگوید:

«اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي إِثْمًا أَوْ أَجْرَهُ عَلَى مُسْلِمٍ».

(پروردگارا! تو آفریدگار زمین و آسمان هستی، دانای نهان و آشکار هستی، جز تو معبودی وجود ندارد. تو مالک و پروردگار هر چیز هستی. از بدی نفس خودم و از بدی شیطان و شرک او و از این که مرتکب کار زشتی شوم یا این که مسلمانی را به کار زشتی وادارم، به تو پناه می آورم).

۷۷- از ابن عباس رضی الله عنه روایت شده که رسول الله ﷺ فرمود:

«لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَأْتِيَ أَهْلَهُ فَقَالَ بِاسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنَّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنَّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا فَإِنَّهُ إِنْ يَقْدَرُ بَيْنَهُمَا وَلَدٌ فِي ذَلِكَ لَمْ يَضُرَّهُ شَيْطَانٌ أَبَدًا».

(اگر کسی از شما می خواست با همسرش آمیزش کند، پس بگوید: بسم الله، پروردگارا! ما را از شیطان دور نگاه دار و شیطان را از فرزندی که به ما

« ۸۰ » حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

عنایت می کنی، دور بدار. اگر در این آمیزش، برای زن و شوهر فرزندی مقدر باشد، شیطان هرگز به او گزند نمی بخشد (نخواهد رساند).

۷۸- از خوله دختر حکیم، روایت شده که رسول الله ﷺ فرمود:

«لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا نَزَلَ مَنْزِلًا، قَالَ: أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ لَمْ يَضُرَّهُ مِنْ ذَلِكَ الْمَنْزِلِ شَيْءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْهُ».

(اگر کسی از شما، وارد محلی شد بگوید: با تمام صفات کامل الله متعال، از بدی همه ی چیزهای بد، پناه الله را می جویم. تا وقتی که در آن محل ساکن است، هیچ چیزی به او اندک گزند نمی بخشد (نخواهد رساند)).

۷۹- رسول الله ﷺ می فرماید: «إِذَا مَرَّ الْحَمَارُ، فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»^{۵۶}.

(هرگاه الاغ به صدا در آید، از بدی شیطان رانده شده، پناه الله را بخواید).

۸۰- از ابن عباس رضی الله عنه روایت شده که رسول الله ﷺ، حسن و حسین

علیه السلام را با خواندن دعای زیر پناه می داد:

^{۵۶}- طبرانی در معجم کبیر خود آن را با سندی صحیح ذکر کرده است

«۸۰» حدیث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

«أُعِذُّكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ؛ إِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ يُعَوِّذُ بِهِمَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ»

(با صفات کامل الله متعال، شما را از بدی هر شیطان و از هر حشره‌ای و از هر چشم ملامت‌گري پناه^{۷۷} مي‌دهم. پدر شما، ابراهيم عليه السلام، دو فرزندش، اسماعيل و اسحاق را، با همین کلمات پناه داده است)^{۷۸}.

۸۱- از ابو هريره روايت شده است که رسول الله ﷺ فرمود: خانه هاي خود را قبرستان نسازيد همانا شیطان از خانه اي که در آن سورة بقره خوانده شود ميگريزد^{۷۹}.

مَشَتْ

^{۷۷}- براي معني هاته و لاتر به لغت مراجعه شود.

^{۷۸}- تلبیس ابلیس.

^{۷۹}- [صحیح مسلم (۷۸۵)].

« ٨٠ » حديث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

فهرست مصادر ومراجع

- ١- أحاديث مختارة من موضوعات الجوزقاني وابن الجوزي تاليف شمس الدين الذهبي.
- ٢- أخبار مكة في قديم الدهر وحديثه تاليف: أبو عبد الله محمد بن إسحاق بن العباس المكي الفاكهي (المتوفى : ٢٧٢هـ).
- ٣- إطراف المسند المعتمد بأطراف المسند الحنبلي المؤلف : أبو الفضل أحمد بن علي بن محمد بن أحمد بن حجر العسقلاني (المتوفى : ٨٥٢هـ).
- ٤- الآحاد والمثاني المؤلف : أحمد بن عمرو بن الضحاك أبو بكر الشيباني.
- ٥- الجامع في الحديث تأليف: عبد الله بن وهب بن مسلم القرشي أبو محمد المصري سنة الولادة / سنة الوفاة ١٩٧هـ.
- ٦- الجمع بين الصحيحين البخاري ومسلم تأليف: محمد بن فتوح الحميدي.
- ٧- السنن الكبرى وفي ذيله الجواهر النقي المؤلف : أبو بكر أحمد بن الحسين بن علي البيهقي.
- ٨- اللؤلؤ والمرجان فيما اتفق عليه الشيخان المؤلف : محمد فؤاد عبد الباقي.

«٨٠» حديث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

- ٩- المجالسة وجواهر العلم المؤلف : أبو بكر أحمد بن مروان الدينوري المالكي (المتوفى : ٣٣٣هـ).
- ١٠- المعجم الأوسط المؤلف : أبو القاسم سليمان بن أحمد الطبراني.
- ١١- المعجم الصغير المؤلف : سليمان بن أحمد بن أيوب أبو القاسم الطبراني.
- ١٢- المعجم الكبير المؤلف : سليمان بن أحمد بن أيوب أبو القاسم الطبراني.
- ١٣- المتقى من السنن المسندة المؤلف : عبد الله بن علي بن الجارود أبو محمد النيسابوري.
- ١٤- موطأ الإمام مالك المؤلف : مالك بن أنس أبو عبد الله الأصبحي.
- ١٥- تهذيب الآثار أبو جعفر محمد بن جرير الطبري.
- ١٦- جامع الأحاديث المؤلف : جلال الدين السيوطي.
- ١٧- جامع الأصول في أحاديث الرسول المؤلف : مجد الدين أبو السعادات المبارك بن محمد الجزري ابن الأثير (المتوفى : ٦٠٦هـ).
- ١٨- جامع العلوم والحكم المؤلف : أبو الفرج عبد الرحمن بن أحمد بن رجب الحنبلي.

« ٨٠ » حديث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

- ١٩ - رياض الصالحين المؤلف : النووي.
- ٢٠ - سنن أبي داود المؤلف : أبو داود سليمان بن الأشعث السجستاني.
- ٢١ - سنن ابن ماجه المؤلف : محمد بن يزيد أبو عبدالله القزويني.
- ٢٢ - الجامع الصحيح سنن الترمذي المؤلف : محمد بن عيسى أبو عيسى الترمذي السلمي.
- ٢٣ - سنن الدارقطني المؤلف : علي بن عمر أبو الحسن الدارقطني البغدادي.
- ٢٤ - سنن الدارمي المؤلف : عبدالله بن عبدالرحمن أبو محمد الدارمي.
- ٢٥ - سنن النسائي بشرح السيوطي وحاشية السندي المؤلف : أبو عبد الرحمن أحمد بن شعيب النسائي.
- ٢٦ - سنن سعيد بن منصور المؤلف : أبو عثمان سعيد بن منصور بن شعبة الخراساني الجوزجاني.
- ٢٧ - شعب الإيمان المؤلف : أبو بكر أحمد بن الحسين البيهقي.
- ٢٨ - صحيح ابن حبان بترتيب ابن بلبان المؤلف : محمد بن حبان بن أحمد أبو حاتم التميمي البستي.

«٨٠» حديث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

- ۲۹- صحیح ابن خزیمه المؤلف : محمد بن إسحاق بن خزیمه أبو بكر السلمي النيسابوري.
- ۳۰- صحیح البخاري تالیف: ابو عبدالله محمد بن اسماعیل.
- ۳۱- صحیح مسلم تالیف: ابو الحسین مسلم بن حجاج القشیری النيسابوری.
- ۳۲- كنز العمال في سنن الأقوال والأفعال المؤلف : علاء الدين علي بن حسام الدين المتقي الهندي البرهان فوري (المتوفى : ۹۷۵هـ).
- ۳۳- مسند أبي عوانة تالیف: الإمام أبي عوانة يعقوب بن إسحاق الاسفرائني سنة الولادة / سنة الوفاة ۳۱۶هـ.
- ۳۴- مسند أبي يعلى المؤلف : أحمد بن علي بن المثنى أبو يعلى الموصلي التميمي.
- ۳۵- مسند الإمام أحمد بن حنبل المؤلف : أحمد بن حنبل.
- ۳۶- مسند إسحاق بن راهويه المؤلف : إسحاق بن إبراهيم بن مخلد بن راهويه الحنظلي.
- ۳۷- مسند ابن الجعد المؤلف : علي بن الجعد بن عبيد أبو الحسن الجوهري البغدادي.

« ٨٠ » حديث محمد رسول الله ﷺ در باره شیطان

- ۳۸ - مسند الحمیدی المؤلف : عبدالله بن الزبیر أبو بکر الحمیدی.
- ۳۹ - الجامع الصحیح ویا مسند الإمام الربیع بن حبیب الربیع بن حبیب بن عمر الأزدي البصري.
- ۴۰ - مسند الشافعی المؤلف : محمد بن إدريس أبو عبد الله الشافعی. پ
- ۴۱ - مسند الشاميين المؤلف : سليمان بن أحمد بن أيوب أبو القاسم الطبراني.
- ۴۲ - مسند الشهاب المؤلف : محمد بن سلامة بن جعفر أبو عبد الله القضاعي.
- ۴۳ - مسند أبي داود الطيالسي - المشكول المؤلف : سليمان بن داود بن الجارود.
- ۴۴ - المنتخب من مسند عبد بن حميد المؤلف : عبد بن حميد بن نصر - أبو محمد الكشي.
- ۴۵ - مُصنّف ابن أبي شيبة المصنّف : أبو بكر عبد الله بن محمد بن أبي شيبة العبسي الكوفي (۱۵۹ - ۲۳۵ هـ).
- ۴۶ - مصنف عبد الرزاق المؤلف : أبو بكر عبد الرزاق بن همام الصنعاني.
- ۴۷ - سنن أبي بكر الأثرم المؤلف : أبو بكر أحمد بن محمد بن هانئ الأثرم.

« ٨٠ » حدیث محمد رسول اللہ ﷺ در بارہ شیطان

- ۴۸ - سنن ابن ماجه المؤلف : ابن ماجه أبو عبد الله محمد بن يزيد القزويني .
- ۴۹ - سنن النسائي المؤلف : أحمد بن شعيب أبو عبد الرحمن النسائي .
- ۵۰ - مسند أبي هريرة رضي الله عنه المؤلف : أبو إسحاق إبراهيم بن حرب العسكري السمسار .
- ۵۱ - مسند أحمد بن حنبل المؤلف : أبو عبد الله أحمد بن محمد بن حنبل بن هلال بن أسد الشيباني .
- ۵۲ - مسند البزار (المطبوع باسم البحر الزخار) المؤلف : أبو بكر أحمد بن عمرو بن عبد الخالق البزار .
- ۵۳ - مسند السراج - المؤلف : محمد بن إسحاق بن إبراهيم السراج الثقفى النيسابوري .
- ۵۴ - مشكاة المصابيح المؤلف : محمد بن عبد الله الخطيب التبريزي .
- ۵۵ - دنيای جن ها و شياطين : د. سليمان أشقر .